

Styrelsen for Undervisning og
Kvalitet

Frederiksholms Kanal 26
1220 København K
Tlf. 3392 5000
Fax 3392 5567
E-mail stuk@stukuvvm.dk
www.stukuvvm.dk
CVR nr. 29634750

De nationale test som pædagogisk værktøj

Notatet skitserer, hvad der karakteriserer testene som et pædagogisk værktøj. Selv om de nationale test primært tjener et pædagogisk formål og er målrettet den enkelte lærer, anvendes testene også til andre formål, herunder at måle den faglige udvikling i forhold til de nationale resultatmål i folkeskolereformen.

Folketinget vedtog i 2006 at indføre obligatoriske nationale test i folkeskolen. De nationale test blev indført for at understøtte lærernes arbejde.

Som et blandt flere pædagogiske værktøjer, skal testene bidrage til, at læreren får overblik og kan vurdere elevernes udbytte af undervisningen.

Undersøgelser, blandt andet fra EVA og OECD, har tidligere peget på en utilstrækkelig evaluerings- og feedbackkultur i den danske folkeskole.

De nationale test skal bidrage til en styrket evalueringskultur. En stærk evalueringskultur indebærer, at der arbejdes systematisk med at vurdere og reflektere over effekten af undervisningen med henblik på at øge kvaliteten. Testene udgør blot ét evalueringsværktøj, som skal indgå i dette pædagogiske arbejde.

Formålet med og fokus for det pædagogiske arbejde med testene fremgår af lovbemærkninger og aftaletekster.

Den pædagogiske anvendelse af de nationale test er bl.a. karakteriseret ved og har fokus på nedenstående forhold (pkt. 1-6). Der er ikke tale om en udtømmende liste.

12. september 2016

Sags nr.:

008.893.311

1. Resultaterne fra de nationale test skal ikke stå alene i evalueringen af elevernes udbytte af undervisningen

De nationale test er it-baserede og selvrettende og derfor ikke i stand til at afprøve eleverne inden for alle områder af fagene. I faget dansk bliver eleverne fx alene testet i deres læsefærdigheder.

Derfor skal testresultater ikke stå alene i evalueringen af eleven.

*”Testene er et pædagogisk værktøj. De skal anvendes **sammen med resultaterne af evalueringen i øvrigt ...**”*

(Uddrag fra lovforslag nr. L 101, 2005)

2. Testresultaterne skal anvendes formativt.

Resultaterne fra de nationale test skal anvendes formativt som led i planlægningen af den fremadrettede undervisning.

*”Testene er et pædagogisk værktøj. De skal anvendes (..) **til brug for den videre planlægning af undervisningen**, i vejledningen af den enkelte elev, og i underretningen af forældrene med henblik på at tilrettelægge en undervisning og et forældresamarbejde, der understøtter eleven bedst muligt.”*

(Fra lovforslag nr. L 101, 2005)

For at understøtte lærernes formative anvendelse, er der taget hensyn til, at testene skal gennemføres, når det passer ind i den daglige undervisning og på et tidspunkt af skoleåret, som giver læreren tilstrækkelig tid til at følge op på resultaterne.

*”Denne (testperioden red.) vil blive fastlagt således, at der vil blive taget hensyn til, at der bliver **tid til opfølgning** på testresultaterne i skoleåret. Det er således ikke hensigten, at skolerne skal aflægge de obligatoriske test på samme tidspunkt. Der lægges derfor ikke op til en national testdag, men således at testene skal kunne gennemføres, **som det passer i forhold til undervisningen**.”*

(Fra lovforslag nr. L 101, 2005)

3. Rammerne for testene skal minimere risikoen for, at undervisningen tilrettelægges med henblik på gode testresultater

Forskning viser og internationale erfaringer bekræfter, at de pædagogiske potentialer ved standardiserede test svækkes i det omfang, undervisningen tilrettelægges med udgangspunkt i indholdet af testene (”teaching to the test”).

Ved de nationale test er der mindre risiko for uhensigtsmæssig adfærd i form af ”teaching to the test”. Opgaverne i de nationale test bliver trukket fra en stor opgavebank efter et adaptivt princip. Det betyder, at elever og lærere ikke kan forudsige, hvilke opgaver der bliver stillet.

”Teaching to the test” kan også forekomme, hvis lærere eller skoleledere oplever, at testresultater giver anledning til sanktioner eller hvis der er risiko for, at resultater videregives uretmæssigt til fx medier.

Resultaterne fra de nationale test er fortrolig på elev-, klasse-, skole- og kommuneniveau.

”Oplysninger om testresultater (...) bortset fra opgørelser på landsplan er fortrolige.

*Testene anvendes som led i den løbende evaluering (...) **Det er afgørende, at skolerne kan foretage denne evaluering i tillid til, at testresultaterne ikke videregives, bortset fra, når det sker berettiget.***

(Fra lovforslag nr. L 101, 2005)

Selv om testresultaterne er fortrolige, må de gerne videregives og udveksles fx blandt lærere på skolen, når det sker som led i det pædagogiske arbejde.

4. Det er afgørende at følge elevernes faglige progression

I dansk (læsning) og matematik er der obligatoriske test på flere klassetrin. Samtidig kan folkeskoler anvende alle obligatoriske test yderligere to gange på frivillig basis.

Resultaterne fra de nationale test kan anvendes til at måle den faglige progression over tid. Testene, herunder resultatformidlingen til lærerne, er udarbejdet, så de i videst muligt omfang understøtter muligheden for at måle progression. Det følger af aftalen om et fagligt løft af folkeskolen.

*”De nationale test vil blive teknisk omlagt, så de kan anvendes af lærerne som et pædagogisk redskab til at vurdere elevernes kompetenceniveau og **progression** i forhold til på forhånd fastlagte faglige kriterier i dansk og matematik.”*

(Fra aftale om et fagligt løft af folkeskolen, 2013)

5. Muligheden for at anvende test formativt forudsætter en kobling til indholdet i den daglige undervisning

Formativ anvendelse af de nationale test indebærer blandt andet, at lærerne tilrettelægger den fremadrettede undervisning med udgangspunkt i

den viden, testene giver om elevernes faglige niveau. Det stiller krav om, at testenes indhold i videst muligt omfang er afstemt i forhold til målene for undervisning i de enkelte fag.

Det fremgår af lovforarbejderne til ændring af folkeskoleloven (lovforslag nr. L 101, 2005), at de nationale test skal udarbejdes med udgangspunkt i målene for fagene.

”Testene vil blive udarbejdet med udgangspunkt i trinmål for fagene”

(Fra lovforslag nr. L 101, 2005)

Målene for fagene ændrer sig løbende. Folkeskoleforligskredsen iværksatte derfor i 2014 en række initiativer, som skal sikre bedre sammenhæng mellem test og Fælles Mål (jf. Oversigt over initiativer til videreudvikling af de nationale test, 2014).

6. Testenes pædagogiske anvendelighed forudsætter, at lærere og andre praktikere inddrages i arbejdet med at evaluere og videreudvikle testene

De nationale test skal understøtte lærernes arbejde. For at vurdere, i hvilket omfang testene indfrier målet og for at afdække mulige forbedringspotentialer, evalueres testene løbende og systematisk.

Ved indførelsen af testene blev det ved lov bestemt, at undervisningsministeren tre år efter testenes ikrafttræden skulle aflægge en redegørelse til Folketinget om virkninger af de nationale test. Redegørelsen er baseret på en evaluering gennemført af Rambøll i 2013. Evalueringen inddragede erfaringer fra praktikere, herunder elever, lærere og skoleledere.

I redegørelsen til Folketinget anbefales det, at der gennemføres en ny evaluering mellem 2016 og 2018.